

Список використаних джерел

1. Креативні індустрії. URL: <http://www.creativecities.org.ua/uk/creative-industries/about/> (дата звернення: 07.11.2019).
2. Леван Хетагурі, Юрій Мгебрішвілі. Чи є креативними креативні індустрії? URL: <https://demcult.org/chi-ie-kreativnimi-kreativni-industrii/> (дата звернення: 07.11.2019).
3. Про затвердження видів економічної діяльності, які належать до креативних індустрій: Нормативний акт «Про внесення змін до Закону України «Про культуру» щодо визначення поняття «креативні індустрії» від 19 червня 2018 року №2458-VIII. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/uryad-zatverdiv-perelik-vidiv-ekonomichnoyi-diyalnosti-yaki-nalezhat-do-kreativnih-industrii> (дата звернення: 07.11.2019).
4. Сидор А.Р., Нанівський Р.С. Правнича термінологія та особливості її перекладу з англійської мови на українську. *Науковий вісник ДДПУ імені І. Франка. Серія: «Філологічні науки». Мовознавство.* №9. Дрогобич, 2018. С. 199–203. URL: http://ddpu-filolvisnyk.com.ua/uploads/arkhiv-nomerov/2018/NV_2018_9/46.pdf.
5. Термінологія законодавства. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/term/42085>.
6. Хоркхаймер М., Адорно Т. Диалектика просвещения. М.: Наука, 1998. 310 с.
7. Adorno T. Culture industry reconsidered. *The Culture Industry: Selected Essays on Mass Culture.* London: Routledge, 2001. P. 98 – 131.

Овчиннікова Ганна Юріївна,

помічник директора Київської незалежної судово-експертної установи

АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ ЛІНГВІСТИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Серед великої кількості справ, які розглядаються судами, особливе місце займають справи, предметом яких є захист честі, гідності та ділової репутації.

Для підтвердження чи спростування факту наявності інформації, яка шкодить діловій репутації, принижує честь та гідність особи, експерти лінгвісти проводять лінгвістичні (семантико-текстуальні) експертизи.

Захист честі, гідності і ділової репутації – право громадянина та юридичної особи вимагати через суд

спростування недостовірної інформації, яка принижує їхню *честь, гідність* чи *ділову репутацію* або завдає шкоди їхнім інтересам. Це право закріплено Конституцією України (ч. 4 ст. 32) та Цивільним кодексом України.

Судова лінгвістична експертиза – це процесуально регламентована експертне лінгвістичне дослідження усного і (або) письмового тексту, що завершується наданням письмового висновку експерта з питань, вирішення яких вимагає застосування спеціальних пізнань. «Лінгвістичне дослідження писемного мовлення». Оскільки цей вид досліджень є новим, виникає необхідність роз'яснити особливості його призначення й проведення.

Лінгвістична експертиза є не просто науковим дослідженням із теоретичними перспективами її застосування. На сьогодні, вона є вкрай потрібною передусім, із погляду своєї практичної користі. Але для більш структурного застосування теоретичних знань на практиці важливо виділяти перелічені нижче типи лінгвістичних експертиз, що дасть змогу класифікувати вже існуючі проведені експертизи та уніфікувати методи їхнього аналізу.

Головними аспектами в процесі призначення експертизи є правильне підготування матеріалів для дослідження та чітка постановка питань, які має вирішувати експерт.

Кожного разу під час подання запиту на лінгвістичну експертизу перед нею ставляться щоразу нові завдання та запитання. Дослідження архіву експертиз дає змогу виокремити та класифікувати методи аналізу, застосовані в кожному виді експертизи та кожній окремо взятій експертизі, зокрема. Систематизація нагромаджених даних дасть змогу створити не лише стандарти проведення експертиз, але й стандартизувати форму висновків, що полегшить роботу не тільки лінгвістам-виконавцям, але і стороні замовника. Адже кожного разу звертаючись до експерта, вони отримують висновки різного формату, форми запису та із застосуванням різних лінгвістичних методик. Це в жодному разі не сприяє чіткості та ясності у використанні такого роду доказів.

З досвіду експертної роботи можна навести такий приклад:

На експертизу було надано копію тексту листа, розміщеного в мережі Інтернет, після дослідження якого експерту необхідно було встановити, чи містять певні висловлювання негативну інформацію стосовно компанії,

та, якщо містять, у якій формі виражено цю інформацію: твердження чи оціночного судження.

Особі, не пов'язаній з цією тематикою, звичайно стане цікаво і, можливо, не зовсім зрозуміло, а в чому власне різниця між твердженням та оціночним судженням.

Згідно зі ст. 30 Закону України «Про інформацію» оціночними судженнями, за винятком наклепу, є висловлювання, які не містять фактичних даних, критика, оцінка дій, а також висловлювання, що не можуть бути витлумачені як такі, що містять фактичні дані, зокрема з огляду на характер використання мовно-стилістичних засобів (вживання гіпербол, алегорій, сатири). Оціночні судження не підлягають спростуванню та доведенню їх правдивості. Тобто, оціночні судження – це Ваша особиста суб'єктивна думка, і саме через свою суб'єктивність не може бути правильною або помилковою.

Зміст оцінних суджень не може спричиняти юридичної відповідальності відповідно до статті 277 ЦКУ і не може бути спростованим. Винятком є лише висловлювання оціночних суджень у брутальній, принизливій чи непристойній формі, що може спричинити моральну шкоду та, як результат, обов'язок її компенсувати.

На підставі аналізу смислового навантаження наданих на дослідження висловлювань, експертом встановлено, що ці повідомлення містять негативну інформацію стосовно розробників програмного забезпечення, оскільки містять фактичні дані, твердження, в яких висловлюється різко негативне ставлення до компанії.

Тобто, досліджувані висловлювання за своєю семантичною структурою та формально-прагматичним членуванням репрезентують чітке, однозначне, точне позначення факту, який можна довести або спростувати, що неможливо зробити з оціночними судженнями.

Отже, за результатами проведеної лінгвістичної (семантико-текстуальної) експертизи, експертом зроблено висновок про те, що певні висловлювання наданого на дослідження тексту, наносять шкоду діловій репутації компанії, її честі та гідності, що несе за собою певні правові наслідки та надає право замовнику експертизи вимагати спростування інформації, та навіть компенсації майнової або моральної шкоди.

Список використаних джерел

1. Конституція України.
2. Цивільний кодекс України.
3. Закон України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні».
4. Закон України «Про інформацію».
5. Стефанчук Р.О. Захист честі, гідності та репутації в цив. праві. К., 2001.
6. Галяшина Е.И. Основы судебного речеvedения: монографія. М., 2003.

Попова Наталія Олександрівна,

заступник начальника другого відділу управління контррозвідувальної діяльності та власної безпеки Департаменту внутрішньої та власної безпеки Адміністрації Державної прикордонної служби, кандидат юридичних наук

ВИМОГИ ДО МОВИ ТА СТИЛЮ ПРОЕКТІВ АКТИВ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

У сучасних умовах активізації нормотворчої діяльності, зокрема і Кабінету Міністрів України, нормотворцям необхідно більше уваги приділяти не тільки змістовому навантаженню цих документів, а й загальним підходам до підготовки проектів актів Кабінету Міністрів України (постанов і розпоряджень), їх форми, структури та техніко-юридичних особливостей розроблення з урахуванням нормопроектувальної техніки.

Як зазначено у Правилах підготовки проектів актів Кабінету Міністрів України, текст проекту документа викладається з дотриманням норм сучасної української мови, з використанням дієслів у теперішньому часі. Майбутній та минулий час застосовується лише тоді, коли необхідно наголосити на часовому співвідношенні двох подій.

Складність предмета правового регулювання не може бути виправданням ускладнення викладу проекту документа;

– різні слова не можуть вживатися для визначення одного поняття. Одне і те ж слово не може вживатися для визначення різних понять. Вживання синонімів не допускається;